Dosar nr. 2-24042284-05-25r-24012025

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Leova
Judecător: Nicolae Zaharia

Curtea de Apel Sud
(sediul Cahul)

D E C I Z I E
în numele Legii

21 martie 2025 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul
în componenţa:
Președintele completului de judecată, judecător Natalia BONDARENCO
Judecătorii Inga GORLENCO
Evgheni BANCOV

a judecat, în lipsa părților, recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, împotriva încheierii Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 octombrie 2024 pronunțată în cauza civilă, la contestația Serviciului Fiscal de Stat către Rauța Eugen, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala privind contestarea încheierii executorului judecătoresc, nr. 116a-239/2024 din 01 aprilie 2024 privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La 16 aprilie 2024, Serviciul Fiscal de Stat a depus în Judecătoria Cimișlia, sediul Leova, cerere către Rauța Eugen, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala, privind contestarea încheierii executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala nr.116a-239/2024 din 01 aprilie 2024 privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare.

În motivarea cererii de contestare indică că, la 11.04.2024, Serviciul Fiscal de Stat a recepţionat încheierea executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala nr.116a-239/2024 din 01.04.2024, privind refuzul de a intenta procedura de executare în privinţa debitorului Rauta Eugen privind încasarea restanţei faţă de Bugetul Public Naţional în baza Hotărîrii seria AH nr.0058370 din 05.12.2023 a sumei de 700 lei.

Drept temei de refuz de intentare a procedurii de executare, executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala invocă faptul că documentul executoriu - Hotărârea seria AH nr.0058370 din 05.12.2023 nu este de competenţa sa.

Serviciul Fiscal de Stat îşi exprimă dezacordul faţă de încheierea executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala nr.116a-239/2024 din 01.04.2024 privind refuzul de a intenta procedura de executare, ca fiind neîntemeiată şi pasibilă anulării, din următoarele considerente.

Serviciul Fiscal de Stat a remis spre executare executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala, Hotărârea seria AH nr.0058370 din 05.12.2023 privind executarea silită a obligaţiei fiscale a contribuabilului, cu valoare de document executoriu în temeiul art.196 alin.(5) din Codul fiscal prin care s-a hotărât: a executa silit obligația fiscală a contribuabilului Rauta

Eugen în baza hotărârii seria AH nr.0058370 din 05.12.2023 în sumă de 700 lei; asigurarea aplicării măsurilor de asigurare silită, reglementate de Codul fiscal, se pune în sarcina DGRC; încasarea silită a restanțelor menționate în prezenta Hotărâre, conform Codului de executare, se efectuează de către executorul judecătoresc competent. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data semnării și se execută imediat, inclusiv prin intermediul executorilor judecătorești, în conformitate cu prevederile Codului de executare, după caz.

Explică că, conform pct. 1 vizat în Hotărârea menționată supra, urmează a executa silit obligația fiscală a contribuabilului, or art. 10 alin. (1) din Codul de executare expres menționează că, „executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile". Astfel, conchide că, noțiunea „a executa silit" prezumă încasarea silită din contul contribuabilului în beneficiul creditorului, astfel documentele executorii menționate supra cuprind formulări caracteristice pentru un act privind încasarea sumelor.

Notează că, formularul de Hotărâre cu privire la executarea silită a obligaţiei fiscale a contribuabilului este aprobat prin Ordinul IFPS nr.143 din 13.09.2002 despre aprobarea formularelor de executare silită a obligaţiei fiscale (pct.l subct.1.1), fiind publicat în Monitorul Oficial nr. 176-181 din 30.12.2005 şi conform căruia în mod expres este stipulat că executarea silită a documentului executoriu conform prevederilor Codului de executare este pusă în sarcina executorului judecătoresc.

Refuzul executorului judecătoresc privind executarea silită a documentului executoriu generează încălcarea principiilor de drept, a scopului şi sarcinii de bază a procedurii de executare.

Serviciul Fiscal de Stat, conform împuternicirilor atribuite de Codul fiscal, a întreprins şi epuizat toate măsurile de asigurare şi executare silită a executării documentului executoriu vizat.

În acest sens, măsurile ulterioare de executare silită care urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc în conformitate cu Codul de executare, în scopul executării documentelor executorii, sunt mai vaste şi eficiente de a exceda competenţa Serviciului Fiscal de Stat în materie de executare silită, în condiţia în care măsurile de executare întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat nu sau soldat cu stingerea restanţei.

În partea ce ţine de documentul executoriu emis de Serviciul Fiscal de Stat, menţionează că prin executare silită se subînţelege orice acţiune, inclusiv încasarea de mijloace financiare, efectuată de către executorul judecătoresc în conformitate cu Codul de executare, pentru buna derulare şi soldarea cu succes a procedurii de executare.

Menționează că, posibilităţile de executare silită a documentelor executorii atribuite prin lege executorului judecătoresc sunt mai largi, având inclusiv competenta de urmărire şi a salariului, pensiei şi a altor venituri ale debitorului persoană fizică.

Hotărârile emise de Serviciul Fiscal de Stat, privind executarea silită a obligaţiei fiscale sunt documente cu valoarea şi statutul unui document executoriu. Or, actele numite, în temeiul art.196 alin.(5) din Codul fiscal coroborat cu art.11 din Codul de executare, sunt documente investite cu forţă şi valoare executorie şi ţine de obligaţia, competenţa şi discreţia organului fiscal de a decide modalitatea de executare, care este prevăzută de Lege.

Urmează a fi reţinut, că potrivit dispoziţiilor art.11 lit.p) din Codul de executare sunt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de prezentul Cod actele emise de Serviciul Fiscal de Stat privind dispunerea încasării sumelor, iar potrivit dispoziţiilor art.196

alin.(5) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să aplice una sau mai multe modalităţi de executare silită a obligaţiei fiscale. Executarea silită a obligaţiei fiscale în modul prevăzut la art.194 alin.(1) lit.lit.b), c) şi d) din Codul fiscal se face în temeiul unei hotărâri emise de conducerea Serviciului Fiscal de Stat pe un formular tipizat aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, care are valoare de document executoriu.

Susține că, prin urmare, executorul judecătoresc urma să primească şi să intenteze procedura de executare a acestui act investit cu caracter şi putere executorie, or, art.2 alin.(4) al Legii nr.113 din 17.06.2010 interzice executorilor judecătoreşti refuzul în executarea unui document executoriu dat în competenţa sa.

Poziţia instanţei de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 octombrie 2024 s-a respins contestația depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Rauța Eugen, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala privind contestarea încheierii executorului judecătoresc, nr. 116a-239/2024 din 01 aprilie 2024 privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare silită, ca neîntemeiată.

Solicitarea recurentului.

În dezacord cu încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 octombrie 2024, la data de 07 noiembrie 2024, Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul șefului Direcției Generale Irina Ganța declarat recurs solicitând admiterea recursului declarat; casarea încheierii Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 octombrie 2024 și anularea încheierii executorului judecătoresc nr. 116a-239/2024 din 01 aprilie 2024, privind refuzul de a intenta procedura de executare, obligarea executorului judecătoresc de a primi documentul executoriu emis de Serviciul Fiscal de Stat spre executare silită.

În motivarea recursului, s-a invocat că, încheierea primei instanțe a fost recepționată de către Serviciul Fiscal de Stat la data de 04 noiembrie 2024, și astfel termenul legal de declarare a recursului a fost respectat. Încheierea primei instanțe este pasibilă casării integrale din următoarele considerente.

Opiniază că, executorul judecătoresc eronat a interpretat Hotărârea seria AH nr.0058370 din 05.12.2023 or, referindu-ne la caz, observă că prin Hotărârea Serviciului Fiscal de Stat privind obligației fiscale a contribuabilului expres este menționat că „încasarea silită a restanțelor, menționate în prezenta Hotărâre, conform Codului de executare, se efectuează de către executorul judecătoresc competent.”

Menționează asupra faptului că, conform pct. 1 vizat în Hotărârea seria AH nr.0058370 din 05.12.2023 urmează a executa silit obligația fiscală a contribuabilului Rauța Eugen în mărime, de 700 lei, or, art. 10 alin.(1) din Codul de executare expres menționează executarea silită „executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate: drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul ni-și îndeplinește benevol obligațiile”, conchide că noțiunea „a executa silit” prezumă încasarea silită, din contul contribuabilului CA Rauța Eugen a sumei de 700 lei în Serviciului Fiscal de Stat, astfel Hotărârea seria AH nr.0058370 din 05.12.2023 cuprinde formulări caracteristice pentru un act privind încasarea sumelor.

În conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) din Codul procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, „nepărtinitoare si nemijlocită a tuturor probelor din dosar în*

ansamblul și interconexiunea lor; călăuzindu-se de lege, fapt, ce nu a fost realizat pe deplin de către instanța de judecată.

Iar, potrivit art. 10 alin. (1) din Codul de executare, *prin executarea silită se are în vedere un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin, care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile.*

Astfel, prin executare silită se subînțelege orice acțiune, inclusiv încasarea de mijloace financiare, efectuată de către executorul judecătoresc în conformitate cu Codul de executare, pentru buna derulare și soldarea cu succes a procedurii de executare.

De asemenea, alin.(2) și (3) al art.10 din Codul de executare expres prevede că, *executarea silită începe prii: sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate Potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.*

Totodată, observă că în conformitate cu prevederile art. 11 lit. p) din Codul de executare, *sânt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: actele emise de către Serviciul Fiscal de Stat privind dispunerea încasării sumelor.*

Mai mult decât atât, potrivit art.196 alin. (5) din Codul fiscal, *executarea silită a obligației fiscale. în modul prevăzut la art. 194 alin..(l) lit. b), c), d) se face în temeiul unei hotărîri emise de conducerea Serviciului Fiscal de Stat pe un formular tipizat aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, care are valoare de document executoriu.*

Notează că, formularul de Hotărâre cu privire la executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului teste, aprobat prin Ordinul, IFPS nr.143 din 13.09.2002 despre aprobarea formularelor de executare silită a obligației fiscale (pct. 1 subct. 1.1), fiind publicat în Monitorul Oficial și conform căruia în mod expres este stipulat că executarea silită a documentului executoriu conform prevederilor Codului de executare este pusă în sarcina executorului judecătoresc.

Prin urmare, consideră că, executorul judecătoresc este obligat să asigure executarea silită, inclusiv să execute documentul executoriu în strictă conformitate cu Codul de executare și cu alte acte normative.

Mai menționează că, sunt relevante situației și dispozițiile art. 61 alin. (1) lit. a) din Codul de executare, potrivit cărora executorul judecătoresc refuză în intentarea procedurii de executare numai în cazul când cînd nu este competent de a executa documentul executoriu. Însă, în situația în care i-a fost prezentat spre executare un document executoriu valabil, executorul judecătoresc nu poate refuza primirea lui și intentarea procedurii de executare din simplu motiv, că legislația prevede și permite mai multe modalități de executare silită a acestuia de către mai mulți subiecți. Din contra, în asemenea situații Legea permite și chiar încurajează executarea documentului executoriu în paralel de mai mulți subiecți, potrivit și în limitele competențelor atribuite de Lege. Acordarea și atribuirea competențelor mai multor subiecți în vederea executării silite a unui document executoriu nu exclude executarea paralelă și concomitentă de către acești subiecți a respectivului document. Mai mult executorul judecătoresc a refuzat în primirea documentului executoriu pe motiv că-nu ar fi competent motivând că executarea acestuia este de competența Serviciului Fiscal de Stat. Această motivare și abordare, vine însă în contradicție cu cadrul legal

aplicabil, deoarece după cum s-a indicat, anterior, hotărârea organului fiscal are putere de document executoriu. și corespunzător, este de competența executorului judecătoresc de a executa astfel de documente.

În același context recurentul accentuează și faptul, că nici Codul fiscal și nici Codul de executare nu impun și nu obligă Serviciul Fiscal de Stat să îndeplinească sau să execute careva acțiuni sau măsuri prealabile și premergătoare sesizării executorului judecătoresc în vederea executării silite a unui document fiscal Normele legale numite lasă Ia discreția organului fiscal de a alege modalitatea de executare: cu forțe proprii, prin intermediul executorului judecătoresc sau în proceduri paralele și acțiuni comune, în acest sens urmează a fi reiterat, că normele de drept material anterior enunțate și, anume, art. 2 alin. (4) coroborat cu art. 8 lit. b) al Legii nr. 113 din 17.06.2010 privind executorii judecătorești și art. 61 alin. (1) din Codul de executare, indică clar, concret și cert situațiile când executorul judecătoresc va refuza în intentarea procedurii de executare, aceste condiții fiind exhaustive, iar potrivit art. 196 alin. (5) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este în drept, dar nu are obligația, să aplice una sau mai multe modalități de executare silită a obligației fiscale. Respectiv, este cert faptul că ține de competența și discreția organului fiscal de a alege metoda de executare, fiind urmărit scopul executării eficiente, efective și în termeni cât mai restrânși a obligațiilor fiscale.

Reieșind din dispoziţiile legale enunţate supra raportate la circumstanţele cauzei, recurentul consideră nemotivată şi ilegală încheierea executorului judecătoresc privind refuzul intentării procedurii de executare, deoarece noţiunea de „competenţă" prevăzută de art. 61 alin. (1) din Codul de executare, se subînţelege exclusiv competenţa teritorială, menționând că, în rezultatul examinării excepţiei de neconstituţionalitate a art. 61 alin. (1) din Codul de executare, prin Hotărârea nr. 22 din 08.10.2019, Curtea Constituţională a statuat, că „lipsa competenţei" poate fi interpretată numai din punct de vedere al competenţei teritoriale, nu şi a competenţei materiale.

Astfel, menţionează că, documentul executoriu înaintat a fost remis spre executare executorului judecătoresc conform competenţei teritoriale a acestuia, în conformitate cu art. 30 din Codul de executare, menționând că, conform art. 26 alin. (3) din „Legea nr.113 din 17.06.2010 privind executorii judecătorești, executorul judecătoresc nu poate refuza primirea documentelor executorii date prin lege în competența sa teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, decât în condițiile stabilite de lege.

Atrage atenția asupra faptului că susținerea deciziei sale, instanța de judecată citează o multitudine de norme reglementate de Codul de executare și Codul fiscal, însă, omite a se expune pe marginea prevederilor art. 197 alin. (1) din Codul fiscal, prin care este expres prevăzut că Serviciul Fiscal de Stat este în drept să înainteze ordine incaso care au valoare de documente executorii la conturile bancare și/sau de plăți (cu excepția contului de împrumut, a conturilor bancare și/sau de plăți deschise conform prevederilor acordurilor de împrumut încheiate între Republica Moldova și donatorii externi a contului provizoriu (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice, care nu sunt subiecți ai activității de întreprinzător (în cazul executorilor judecătorești – numai conturile speciale), conturile de acumulare deschise conform legislației insolvabilității) ale contribuabilului dacă, acesta dispune de ele și dacă Serviciul Fiscal de Stat le cunoaște.

Potrivit „Ordinului nr: ”44 din 18.04.2006 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor la Normele metodologice privind executarea de casă a mijloacelor bugetului public național prin Trezoreria de Stat a Ministerului Finanțelor, ordin incaso se definește drept act emis de către persoana abilitată prin lege cu acest drept pentru perceperea în mod incontestabil a mijloacelor bănești din conturile bancare ale contribuabilului/debitorului de către bancă, cu

excepția perceperii în mod incontestabil a mijloacelor bănești din conturile bancare ale Trezoreriei de Stat.

Potrivit art.200 din Codul fiscal, *în temeiul hotărârii Serviciului Fiscal de Stat privind executarea silită a, Obligației fiscale sânt pasibile de sechestrare toate bunurile proprietate a contribuabilului indiferent de locul aflării lor.*

Totodată, punctează, că potrivit art. 200 alin (7) din Codul fiscal, *vor fi sechestrate bunuri numai în valoarea necesară și suficientă pentru stingerea obligației fiscale, pentru achitarea impozitelor și taxelor aferente comercializării bunurilor sechestrate, al căror termen de plată este stabilit până la sau la data comercializării, și pentru recuperarea cheltuielilor de executare silită.*

Mai mult decât atât, potrivit art. 197 alin. (1) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este limitat și în vederea încasării mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale persoanelor fizice care nu sânt subiecți ai activității de întreprinzător.

Prin urmare, de către Serviciul Fiscal de Stat, conform împuternicirilor atribuite de Codul fiscal, au fost întreprinse și epuizate toate măsurile de asigurare și executare silită a executării documentului executoriu vizat.

În acest sens, măsurile ulterioare de executare silită care urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc în conformitate cu Codul de executare, în scopul executării documentului executoriu sunt mai vaste și eficiente de a exceda competența Serviciului Fiscal de Stat în materie de executare silită, în condiția în care măsurile de executare întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat nu s-au soldat cu stingerea restanței.

Potrivit art. 132 din Codul fiscal, *sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat constă în asigurarea administrării fiscale, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației. aplicarea uniformă a politicii și reglementărilor în domeniul fiscal.*

Potrivit art. 133 alin. (2) pct. 7) din Codul fiscal, *Serviciul Fiscal de Stat aplică, de sine stătător sau prin entitățile abilitate, modalitățile de executare silită și măsurile de asigurare a stingerii obligației fiscale și a altor plăți la bugetul public național potrivit legii.*

Astfel, în urma măsurilor întreprinse de, către Serviciul Fiscal de Stat în vederea executării Hotărârii privind executarea silită a obligației fiscale, s-a constatat că potrivit legislației fiscale în vigoare, executarea acesteia a fost imposibilă.

Conform prevederilor art. 21 alin. (l) și (2) din Codul de executare, *executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să. efectueze executarea silită a documentelor executorii. Efectuarea actelor de executare silită de către alte persoane atrage răspunderea prevăzută de lege.*

În partea ce ține de documentul executoriu emis de Serviciul Fiscal de Stat, menționează că prin, executare silită se subînțelege orice acțiune, inclusiv încasarea de mijloace financiare, efectuată de către executorul judecătoresc în conformitate cu Codul de executare, pentru buna derulare și soldarea cu succes a procedurii de executare.

În acest sens, susține recurentul că, posibilitățile de executare silită a documentelor executorii atribuite prin lege executorului judecătoresc sunt mai largi având inclusiv competența de urmărire a salariului pensiei și a altor venituri ale debitorului persoană fizică.

Totodată, remarcă că nu poate fi reținut argumentul instanței de fond precum că executorul judecătoresc în temei legal a refuzat primirea documentul executoriu înaintat spre executare silită pe motiv că acesta nu este de competența sa, în condițiile în care de către Serviciul Fiscal de Stat au fost respectate și aplicate toate măsurile de asigurare și executare silită.

Invocă că, această concluzie a instanței de fond este una distorsionată, eronată și irelevantă, menționând că, hotărârea de executare silită este un act administrativ emis de organul fiscal, prin dispozițiile căruia cu certitudine se dispune încasarea silită a restanțelor menționate în Hotărârea privind executarea silită a obligației fiscale se efectuează de către executorul judecătoresc competent conform Codului de executare, susținând faptul că, executorul judecătoresc este exponentul puterii de stat, care urmează să manifeste implicare maximă pentru executarea silită a documentelor executorii cu care a fost sesizat.

Cu referire la cele expuse anterior, recurentul menționează că instanța de fond a abordat norma legală în mod subiectiv, făcând trimitere doar la prevederile legale plauzibile opiniei sale, trecând cu vederea norma legală de drept care este în contradictoriu cu poziția formulată, deși creditorul a argumentat prin contestația depusă oportunitatea și justificarea aplicării acesteia.

Prin urmare, consideră că, instanța de fond a examinat cauza sub aspect restrâns, concluziile fiind formulate contrar normei materiale de drept, prin interpretarea eronată a acesteia în ansamblul și interconexiunea sa. Or, dispozițiile Codului fiscal nu contrazic Codului de executare dar se aplică simultan. completându-se reciproc și urmând a fi aplicate în corelație.

În contextul celor enunțate mai sus, recurentul invocă că, argumentul instanței de fond, care a stat la baza respingerii contestației Serviciului Fiscal de Stat, și care se rezumă la concluzia că procedura de executare silită a obligației fiscale, poate fi declanșată direct de organul fiscal, fără intervenția executorului judecătoresc, eronată, reiterează că, legea nu interzice ca procedura de executare să fie, efectuată cu implicarea executorului judecătoresc sau prin acțiunile concomitente ale Serviciului Fiscal de Stat și executorului judecătoresc, ba mai mult, încurajează această conlucrare în așa mod încât să conducă la stingerea cât mai operativă a restanței față de BPN.

Potrivit prevederilor alt. 203 alin. (1) din Codul fiscal conform cărora, *comercializarea bunurilor sechestrate ale persoanei fizice se efectuează de către executorul judecătoresc în conformitate cu prevederile Codului de executare.*

Astfel, din norma legală enunțată, se relevă că în materie de executare silită, prevederile Codului fiscal urmează a fi aplicate de către executorul judecătoresc în corelație cu prevederile Codului de executare, or atribuțiile și competența executorului judecătoresc în acest sens sunt expres reglementate atât de Codul de executare cât și de Codul fiscal, iar într-un final, chiar și în situația întreprinderii măsurilor în vederea executării documentului executoriu de către organul fiscal, comercializarea bunurilor sechestrate oricum va fi efectuată de executorul judecătoresc.

Reține recurentul, că Hotărârile emise de Serviciul fiscal de Stat, privind executarea silită a obligației fiscale sunt documente cu valoarea și statutul unui document executoriu. Or, actele numite, în temeiul art. 196 alin.(5) Codul fiscal coroborat cu art. 11 din Codul de executare, sunt documente investite cu forță și valoare executorie și ține de obligația, competența și discreția organului fiscal de a decide modalitatea de executare, care este prevăzută de Lege.

În cumulul celor expuse, Serviciul Fiscali de Stat consideră că executorul judecătoresc neîntemeiat a refuzat primirea spre executare a documentului executoriu, fapt prin care a neglijat atribuțiile în materie de executare cu care a fost investit în condițiile legii, iar instanța de fond eronat a calificat actul acestuia de refuz de intentare al procedurii de executare drept unul legal.

În susținerea argumentelor invocate de către creditor invocă și practica judiciară (Decizia Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău nr. 2r-715/23 din 02.05.2023, nr. 2r-1360/23 din 30.05.2023, nr. 2r-1933/23 din 19.09.2023, nr. 2r-2705/23 din 24.10.2023, nr. 2r-2729/23 din 31.10.2023), prin care s-a admis acțiunea pe caz similar, înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat.

Totodată, potrivit Deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2r-1378/24 din 06.06.2024, Completul a menționat că, alegațiile precum că executorul judecătoresc în temei legal a refuzat primirea documentului executoriu înaintat de Serviciul Fiscal de Stat spre executare silită pe motiv că acesta nu este de, competența sa, sunt eronate și neîntemeiate, or, hotărârea de executare silită este un act administrativ emis de organul, fiscal, prin dispozițiile căruia cu certitudine se dispune încasarea silită a restanțelor menționate în documentul executoriu și se efectuează de către executorul judecătoresc conform Codului de executare.

Susține recurentul că, dispozițiile Codului fiscal nu contrazic Codului de executare dar se aplică simultan, completându-se reciproc și urmând a fi aplicate în corelație.

Astfel, consideră că, argumentul instanței de fond precum că procedura de executare silită a obligației fiscale poate fi declanșată direct la organul fiscal, fără intervenția executorului judecătoresc, este eronată în condițiile în care legea nu interzice ca procedura de executare să fie efectuată cu implicarea executorului judecătoresc sau prin acțiunile competente ale Serviciului Fiscal de Stat și executorului judecătoresc.

În drept, recursul a fost întemeiat pe prevederile art. art. 423- 426, 427 lit. c) Cod de procedură civilă.

Termenul de declarare a recursului.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă „*termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*"

Potrivit materialelor dosarului rezultă că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 06 decembrie 2024 în lipsa părților. Potrivit materialelor dosarului, încheierea primei instanțe a fost expediată în adresa părților pe data de31 decembrie 2024, potrivit dovezii de primire executorul judecătoresc a recepționat încheierea pe data de 03.01.2025, ce ține de recepționarea încheierii de către recurent la materialele dosarului lipsesc probele de recepționare a acesteia de către recurent. În recursul declarat, Serviciul Fiscal de Stat a menționat că încheierea primei instanțe a fost recepționată la data de 10 ianuarie 2025.

Recursul a fost înregistrat de către Serviciul Fiscal de Stat la data de 16 ianuarie 2025 și se atestă că, termenul legal de declarare a recursului a fost respectat.

Aprecierea instanţei de recurs.

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată în raport cu argumente invocate în cererea de recurs și cu înscrisurile administrate la cauza civilă, Completul de judecată ajunge la concluzia că recursul este întemeiat, motiv care impune admiterea acestuia, cu casarea integrală a încheierii primei instanțe și soluționarea problemei prin decizie, prin care contestația înaintată de Serviciul Fiscal de Stat să fie admisă integral, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 423 alin.(1) Cod de procedură civilă, *încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.*

Potrivit prevederilor art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.*

Pornind din sensul normelor citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data și ora judecării, cauzei în ordine de recurs.

Părțile au fost înștiințate despre examinarea recursului pentru data de 21 martie 2025.

În acord cu prevederile art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

După cum rezultă din actele dosarului, executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala a fost sesizat de către Serviciul Fiscal de Stat pentru a pune în executare Hotărîrea Serviciului Fiscal de Stat seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023 prin care s-a dispus încasarea restanței fiscale în sumă de 700 lei de la debitorul Rauța Eugen în beneficiul Serviciului Fiscal de Stat.

Executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala verificând întrunirea condițiilor stabilite de lege în sensul intentării procedurii de executare silită, emite în data de 01.04.2024 încheierea cu nr. 116a-239/2024 de refuz în primirea spre executare a documentului executoriu seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023, din motivul că nu este de competența executorului judecătoresc.

Serviciul Fiscal de Stat, în persoana Directorului adjunct al Serviciul Fiscal de Stat, Petru Griciuc, în calitatea sa de creditor, la 16.04.2024 înaintează în instanța de judecată cerere, în care contestă legalitatea încheierii executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala nr. 116a-239/2024 din 01.04.2024 solicitînd anularea respectivei încheieri.

Judecătorul primei instanțe examinând unipersonal cererea Serviciului Fiscal de Stat, a ajuns la concluzia de a respinge contestația Serviciului Fiscal de Stat, deoarece este neîntemeiată.

Verificând legalitatea încheierii judecătorești, Completul de judecată consideră că judecătorul instanței de fond a adoptat soluția pe marginea cauzei fără a determina toate circumstanțele importante pentru soluționarea definitivă și completă a cauzei, motiv din care încheierea necesită a fi casată integral, cu soluționare prin decizie problema respectivă.

Instanța de fond analizând procedura de executare constată că legislația fiscală prevede și ea procedura de executare silită doar a obligațiilor fiscale. Comparativ cu prevederile Codului de executare, care este o lege generală și se aplică tuturor categoriilor de documente executorii, Codul fiscal este o lege specială care reglementează modalitatea de executare a obligațiilor fiscale și competența de executare, care este atribuită Serviciului Fiscal de Stat, cu titlu de excepție de la regula generală prevăzută de Codul de executare.

Garanțiile implicite ale art. 6§1 CEDO includ obligația instanței de a motiva hotărârile judecătorești (H. împotriva Belgiei, pct.53). O decizie motivată permite părților să demonstreze că a fost audiată în mod real cauza lor. Deși o instanță internă dispune de o marjă de apreciere în alegerea argumentelor și admiterea probelor, aceasta trebuie să-și justifice activitatea precizând motivarea deciziilor luate (Suominen împotriva Finlandei, pct.36).

Este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finalandei, pct.30).

Întinderea obligației privind motivarea hotărârii poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată în lumina circumstanțelor speței: trebuie să se țină seama în special de diversitatea motivelor pe care un reclamant le poate ridica în instanță (Riuz Torija împotriva Spaniei, pct.29; Hiro Balani împotriva Spaniei, pct.27).

Cu toate acestea, atunci când un motiv (argument), invocat de o parte este decisiv pentru rezultatul procedurii, impune un răspuns specific și explicit (Riuz Torija împotriva Spaniei, pct.30; Hiro Balani împotriva Spaniei, pct.28).

La caz, Completul de judecată va analiza legalitatea încheierii executorului judecătoresc nr. nr. 116a-239/2024 din 01.04.2024 prin care s-a refuzat în primirea spre executare a documentului

executoriu seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023, din motivul că nu este de competența executorului judecătoresc.

Completul de judecată consideră că, contestația înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala nr.116a-239/2024 din 01.04.2024, este întemeiată, iar soluția instanței la soluția de a respinge contestația neîntemeiate din considerentele ce succed.

Completul reţine, că conform prevederilor art. 11 lit. p) Cod de executare sunt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: actele emise de către Serviciul Fiscal de Stat privind dispunerea încasării sumelor.

Potrivit art. 196 alin.(5) Cod Fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să aplice una sau mai multe modalităţi de executare silită a obligaţiei fiscale. Executarea silită a obligaţiei fiscale în modul prevăzut la art.194 alin.(1) lit. b), c) şi d) se face în temeiul unei hotărîri emise de conducerea Serviciului Fiscal de Stat pe un formular tipizat aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, care are valoare de document executoriu din data emiterii hotărârii privind executarea silită a obligaţiei fiscale.

Completul de judecată notează că, formularul de Hotărâre cu privire la executare silită a obligaţiei fiscale a contribuitului este aprobat prin Ordinul IFPS nr.143 din 13.09.2002 despre aprobarea formulărilor de executare silită a obligaţiei fiscale (pct. l subc.1.1.), fiind publicat în Monitorul Oficial nr.176-181 din 30.12.2005 şi conform căruia în mod expres este stipulat că executarea silită a documentului executoriu conform prevederilor Codului de executare este pusă în sarcina executorului judecătoresc.

Prin urmare, executorul judecătoresc este obligat să asigure executarea silită, inclusiv să execute documentul executoriu în strictă conformitate cu Codul de executare şi alte acte normative.

În continuare, Completul reține că, competenţa executorului judecătoresc este prevăzută de art.30 Cod de executare care prevede că, executorul judecătoresc poate întreprinde acţiuni de executare silită doar în circumscripția camerei teritoriale a executorilor judecătoreşti în care biroul său îşi are sediul.

Totodată, conform prevederilor art.61 alin.(l) Cod de executare, executorul judecătoresc poate refuza intentarea procedurii de executare dacă: a) documentul nu este de competenţa sa; b)termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat; c)documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art. 14 din prezentul cod; d)documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective, stabilite în modul prevăzut de legislaţie; e)termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu nu a expirat; f)documentul a fost executat.

Din materialele cauzei se constată, că prin Hotărîrea seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023, privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului cu valoare de document executoriu, în temeiul art. 196 alin. (5) din Codul fiscal s-a hotărât: a executa silit obligația fiscală a contribuabilului Rauța Eugen în sumă de 700 lei; asigurarea aplicării măsurilor de asigurare silită, reglementate de Codul fiscal, se pune în sarcina Direcției Generale Recuperare Creanțe; încasarea silită a restanțelor menționate în prezenta hotărâre, conform Codului de executare, se efectuează de către executorul judecătoresc competent; prezenta hotărâre intră în vigoare din data semnării și se execută imediat, inclusiv prin intermediul executorilor judecătorești, în conformitate cu prevederile Codului de executare, după caz. (f.d.12)

Prin încheierea executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala nr.116a-239/2024 din 01.04.2024 s-a refuzat primirea spre executare a Hotărârii seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023, privind executarea silită a obligației fiscale a debitorului Rauța Eugen motivând prin faptul că executarea unor astfel de documente executorii nu ține de competența executorului judecătoresc.

Raportând circumstanţe speţei la normele de drept enunţate, instanţa de recurs consideră ca neîntemeiată concluzia primei instanţe, precum că Codul fiscal este o lege specială care reglementează modalitatea de executare silită a obligației fiscale și competența de executare, care este atribuită Serviciului Fiscal de Stat prin derogare de la prevederile Codului de executare, și prin urmare primele sunt aplicabile la procedura de executare silită a obligației fiscale.

Or, Codul de Executare nu prevede ca temei de refuz de admitere spre executare motivul formulat de către executorul judecătoresc în încheierea nr. 116a-239/2024 din 01.04.2024.

Totodată, este de menţionat că prin noţiunea „competenţa" prevăzută de art. 61 alin.(1) Cod Executare, se subînţelege exclusiv competenţa teritorială, or, în rezultatul examinării excepţiei de neconstituţionalitate a art.61 alin.(l) Cod Executare, prin Hotărârea nr.22 din 08.10.2019, Curtea Constituţională a statuat că „lipsa competenţei" poate fi interpretată numai din punct de vedere al competenţei teritoriale, şi nu competenţei materiale.

Astfel, documentul executoriu înaintat a fost remis spre executare executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala conform competenţei teritoriale a acestuia, în conformitate cu art.30 Cod Executare, or, conform art.26 alin.(3) din Legea nr.113 din 17.06.2010 privind executorii judecătoreşti, executorul judecătoresc nu poate refuza primirea documentelor executorii date prin lege în competenţa sa teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătoreşti, decît în condiţiile stabilite de lege.

Corespunzător, conform art.22 alin.(2) Cod executare, executorul judecătoresc este obligat să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii şi să explice participanţilor la procesul de executare drepturile şi obligaţiile lor.

Prin urmare, de către Serviciul Fiscal de Stat, a fost întreprinse toate măsurile de asigurare şi executare silită a executării Hotărîrii seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023, privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului Rauța Eugen, reglementate de Codul Fiscal. Anume din aceste considerente Serviciul Fiscal de Stat a remis Hotărârea spre executare executorului judecătoresc.

Conform art.21 Cod Executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

Potrivit art.74 Cod Executare, executarea silită se efectuează prin: a) urmărirea mijloacelor băneşti (inclusiv în valută străină) în numerar ale debitorului; b) urmărirea mijloacelor băneşti (inclusiv în valută străină) de pe conturile bancare ale debitorului; c) urmărirea bunurilor debitorului prin aplicarea sechestrului pe bunuri şi prin vînzarea sau administrarea lor silită; d) urmărirea salariului, pensiei, bursei şi altor venituri ale debitorului; e) urmărirea mijloacelor băneşti (inclusiv în valută străină) şi bunurilor debitorului care se află la terţi; f) ridicarea de la debitor şi predarea către creditor a obiectelor indicate în documentul executoriu; g) alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, posibilităţile de executare silită a documentelor executorii atribuite prin lege executorului judecătoresc sunt mai largi, având inclusiv competenţa de urmărire şi a salariului, pensiei şi a altor venituri ale debitorului persoană fizică.

Concluziile instanţei de fond precum că executorul judecătoresc în temei legal a refuzat primirea documentelor executorii înaintate de Serviciul Fiscal de Stat spre executare silită pe

motiv că acestea nu țin de competența sa, sunt eronate şi neîntemeiate, or, hotărârea de executare silită este un act administrativ emis de organul fiscal, prin dispozițiile căruia cu certitudine se dispune încasarea silită a restantelor menţionate în Hotărârea seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023, privind executarea silită a obligației fiscale a debitorului Rauța Eugen și se efectuează de către executorul judecătoresc conform Codului de Executare. Or, dispoziţiile Codului Fiscal nu contrazic Codului de Executare dar se aplică simultan, completându-se reciproc şi urmând a fi aplicate în corelaţie.

Argumentul instanţei de fond, precum că, nici o prevedere din acest cadru legal nu indică la competenţa de executare a executorului judecătoresc, iar, în acest sens, Serviciul Fiscal de Stat nu a avut nici o justificare legală pentru a înainta la executorul judecătoresc spre executare documentului executoriu nr.0058370 din 05 decembrie 2023, or, valoarea juridică a hotărârii Serviciul Fiscal este aceia ca şi valoarea juridică a oricărui alt document executoriu, iar prevederile art.196 alin.(5) Cod fiscal îi permit direct Serviciului Fiscal de a pune în executare silită hotărârea respectivă, este eronată în condiţiile în care nici Codul fiscal și nici Codul de executare nu impun și nu obligă Serviciul Fiscal de Stat să îndeplinească sau să execute careva acțiuni sau măsuri prealabile și premergătoare sesizării executorului judecătoresc în vederea executării silite a unui document fiscal Normele legale numite lasă la discreția organului fiscal de a alege modalitatea de executare: cu forțe proprii, prin intermediul executorului judecătoresc sau în proceduri paralele și acțiuni comune, în acest sens urmează a fi reiterat, că normele de drept material anterior enunțate și, anume, art. 2 alin. (4) coroborat cu art. 8 lit. b) al Legii nr. 113 din 17.06.2010 privind executorii judecătorești și art. 61 alin. (1) din Codul de executare, indică clar, concret și cert situațiile când executorul judecătoresc va refuza în intentarea procedurii de executare, aceste condiții fiind exhaustive, iar potrivit art. 196 alin. (5) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este în drept, dar nu are obligația, să aplice una sau mai multe modalități de executare silită a obligației fiscale. Respectiv, este cert faptul că ține de competența și discreția organului fiscal de a alege metoda de executare, fiind urmărit scopul executării eficiente, efective și în termeni cât mai restrânși a obligațiilor fiscale.

Astfel, Completul de judecată consideră interpretările instanţei de judecată greşite şi eronate, ceea ce s-a demonstrat mai sus, iar executorul judecătoresc neîntemeiat a refuzat primirea spre executare a documentului executoriu, fapt prin care a neglijat atribuţiile în materie de executare cu care a fost învestit în condiţiile legii. Instanţa de recurs reţine în acest sens, că respectarea principiului preeminenţei dreptului constituie una din exigenţele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24. f.d.28).

Inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenţiei de la Viena, nu poate fi neglijat la soluţionarea cauzelor civile potrivit prevederilor art. 12 CPC.

Referitor asupra cerinței Serviciul Fiscal de Stat privind obligarea executorului judecătoresc de a primi documentul executoriu Hotărârea seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023 emis de Serviciul Fiscal de Stat Completul punctează că executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala se obligă să primească spre executare documentul executoriu, cu condiția că nu există alte temeiuri de refuz în primire acestui document executoriu.

În contextul celor invocate mai sus, Completul de judecată consideră concluziile primei instanţe privind respingerea contestaţiei Serviciul Fiscal de Stat privind anularea încheierii

executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala cu nr. 116a-239/2024 din 01.04.2024, privind refuzul de a intenta procedura de executare, ca neîntemeiată, încălcând atât normele de drept cât şi normele de drept procesual aplicabile speţei date.

Reieşind din cele expuse mai sus, dată fiind constatarea netemeiniciei concluziilor primei instanţe şi temeiniciei argumentelor invocate în cererea de recurs, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat şi a casa încheierea contestată, prin anularea încheierii cu nr. 116a-239/2024 din 01.04.2024 privind refuzul de a intenta procedura de executare, emisă de executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala.

Călăuzindu-se de prevederile art. 427 lit. c), art. 428 CPC, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat în persoana șefului Direcției Generale Irina Ganța.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 24 octombrie 2024, pronunțată în cauza civilă la contestația Serviciului Fiscal de Stat către debitorul Rauța Eugen intervenient accesoriu executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala privind contestarea încheierii executorului judecătoresc, nr. 116a-239/2024 din 01.04.2024 de refuz în intentarea procedurii de executare.

Se admite, contestația depusă de către Serviciul Fiscal de Stat în persoana director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Petru Griciuc.

Se anulează încheierea executorului judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala nr. 116a-239/2024 din 01.04.2024 privind refuzul de a intenta procedura de executare în privința debitorului Rauța Eugen privind executarea silită obligației fiscale a contribuabilului cu valoare de document executoriu, în baza Hotărârii seria AH nr. 0058370 din 05 decembrie 2023 a sumei de 700 lei.

Se obligă executorul judecătoresc Postovan-Ungureanu Ala să primească spre executare documentul executoriu, cu condiția că nu există alte temeiuri de refuz în primire acestui document executoriu.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului de judecată **Natalia BONDARENCO**

Judecătorii **Inga GORLENCO**

Evgheni BANCOV